

23.02.2009

S İ R K Ü L E R : 2009/17

Varlık Barışı Kanunu 2 no.lu Genel Tebliğ Çıktı

22.11.2008 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 5811 sayılı “*Bazı Varlıkların Millî Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun*”a ilişkin 2 no.lu Genel Tebliğ 6.2.2009 tarihli Resmi Gazete’de yayınlandı.

Tebliğ ile yapılan düzenlemelere özetle aşağıda yer verilmiştir. Ayrıca Tebliğ metni aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

- ❖ Yurt dışında bulunan varlıkların şirket adına beyan edilmesi durumunda, ilgili şirket; şahısları adına beyan edilmesi halinde bu şahısların kendileri, Kanunun sağladığı avantajlardan yararlanabileceğinden, şirket adına bildirim veya beyana konu edilen varlıkların anılan **şirketin yasal kayıtlarına intikal ettirilmesi zorunlu olduğu belirlenmesi yapılmıştır**. Defter tutan mükelleflerce Kanun kapsamında beyan edilen taşınmazlar dışındaki varlıkların banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırılması ve daha sonra beyan edilecektir. Bu şekilde beyan edilen varlıklar, Vergi Usul Kanununun kayıt zamanına ilişkin 219 uncu maddesi hükmü çerçevesinde beyan tarihi esas alınarak yasal defterlere kaydedilecektir.
- ❖ Bilindiği üzere; sermaye artırımını yapılabilmesi için daha önce taahhüt edilen sermayenin ödenmiş olması gerekmektedir. 5811 sayılı Kanuna göre beyan edilen varlıklar nedeniyle oluşan fon hesabı sermayenin bir cüz’ü kabul edilmektedir. Bu fon hesabı, varlıkların beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edilmek zorundadır. Ancak, bu sermaye artışının ayrıca pay sahiplerine ilave bir ödeme yükümlülüğü de getirmemesi nedeniyle; **daha önce ortaklarca taahhüt edilen sermaye ödenmeden de söz konusu fonların sermayeye ilave edilebileceği açıklaması yapılmıştır**. Fakat, Kanun kapsamında beyan edilen varlıklar nedeniyle oluşan fonların şirket ortaklarınca taahhüt edilen sermaye taahhüt borçlarının kapatılmasında kullanılması mümkün değildir.
- ❖ Sermayeye ilave edilmek üzere anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin aktifine kaydolacak taşınmazlara ilişkin **tapuda yapılacak işlemler ile diğer sermaye artırım işlemleri, harçtan; bu işlemler için düzenlenecek kâğıtlar da damga**

17/ 1

vergisinden istisna olduğu açıklaması yapılmıştır. Tapuda yapılacak işlemlere ilişkin istisna hükmünün uygulanabilmesi için önce beyanname verilecektir. Daha sonra ilgili vergi dairesinden beyan edilen taşınmazların, tapu kayıtlarına ilişkin bilgileri de içerecek şekilde, 5811 sayılı Kanun kapsamında şirket adına beyan edilerek özel fon hesabına alınan tutarın sermaye artırımında kullanılacağı ve bu çerçevede tapu işleminde harç ve damga vergisi aranılmayacağı hususunda bir yazı alınacaktır. Bu belgeyi ilgili tapu sicil müdürlüğüne ibraz edecektir.

- ❖ Bildirim veya beyandan önce yurt dışından Türkiye'ye getirilen varlıkların daha sonraki bir tarihte beyan edilmesi sırasında, **varlıkların bildirim veya beyan tarihindeki değerleri esas alınacaktır.**
- ❖ **Kanun kapsamında bildirilen ve beyan edilen tutarlar; gelir, kurumlar ve katma değer vergisi tevkifatı yapmak ve ödemekle sorumlu olanlar adına, diğer nedenlerle yapılan vergi incelemeleri sonucu bulunan gelir, kurumlar veya katma değer vergisi tevkifatı matrah farklarından da mahsup edilecektir.**
- ❖ Diğer nedenlerle birden fazla vergilendirme dönemini kapsayacak şekilde yapılacak vergi incelemelerinde her bir vergilendirme dönemi için matrah farkı bulunması ve inceleme raporlarının farklı tarihlerde düzenlenmesi halinde, rapor tarihine göre sırasıyla mahsup işlemi gerçekleştirilecektir. İnceleme raporlarının aynı tarihte düzenlenmesi halinde ise bildirilen veya beyan edilen tutarların bulunan matrah farkları toplamından küçük olması durumunda, mahsup işlemi, bildirilen veya beyan edilen tutarların her bir vergilendirme dönemine isabet eden matrah farkı ile oranlanması suretiyle gerçekleştirilecektir.
- ❖ Kanun kapsamında varlıklarını beyan eden ve defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri ile ilgili olarak, diğer nedenlerle inceleme yapılması durumunda bulunan matrah farklarının hangi gelir unsuru ile ilgili olduğunun önemi olmaksızın, beyan edilen tutarlar bulunan matrah farklarından mahsup edilecektir. Beyan tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı olmaksızın devam eden ve defter tutma yükümlülüğü bulunan ticari veya mesleki bir faaliyetle ilgili olarak Kanun kapsamındaki varlıkların beyan edilmesi halinde, bu faaliyete ilişkin olarak tutulması gereken yasal defterlere varlıkların kaydedilmemesi durumunda Kanunun 3. maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanılması mümkün olmayacağından, öncelikle bu şekilde faaliyeti bulunan kişilerin mükellefiyet tesis ettirmeleri gerekecektir.

2 Seri No.lu 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ

Resmi Gazete No

27147

Resmi Gazete Tarihi

20/02/2009

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanunun[1] uygulamasına ilişkin olarak bazı tereddütlerin olduğu anlaşılmıştır.

Bu çerçevede, 1 seri no.lu 5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğin[2] ilgili bölümleri itibarıyla aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. "3.5. Bildirilen veya beyan edilen varlıkların yasal defter kayıtlarına intikal ettirilmesi" başlıklı bölümün birinci ve ikinci paragraflarının sonuna sırasıyla aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"Ancak, yurt dışında bulunan söz konusu varlıkların şirket adına beyan edilmesi durumunda ilgili şirket; şahısları adına beyan edilmesi halinde bu şahısların kendileri, Kanunun sağladığı avantajlardan yararlanabileceğinden, şirket adına bildirim veya beyana konu edilen varlıkların anılan şirketin yasal kayıtlarına intikal ettirilmesi zorunludur. "

"Defter tutan mükelleflerce Kanun kapsamında beyan edilen taşınmazlar dışındaki varlıkların banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara yatırılması ve daha sonra beyan edilmesi gerekmektedir. Bu şekilde beyan edilen varlıklar, Vergi Usul Kanununun kayıt zamanına ilişkin 219 uncu maddesi hükmü çerçevesinde beyan tarihi esas alınarak yasal defterlere kaydedilecektir."

2. "3.5.2.1. Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce yapılacak işlemler" bölümüne üçüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

"Türk Ticaret Kanununun 391 inci maddesi hükmü uyarınca, esas sermayeye karşılık olan hisse senetlerinin bedelleri tamamen ödenmedikçe genel kurulca yeni hisse senetleri çıkarmak suretiyle sermayenin artırılmasına karar verilemeyeceği, sermaye artırımının şartları arasında sayılmıştır. Diğer taraftan, 5811 sayılı Kanunun belirli bir süreyle uygulanacak olması, bu Kanuna göre beyan edilen varlıklar nedeniyle oluşan fon hesabının sermayenin bir cüz'ü addolunacağı ve beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edileceği hükme bağlandığından, ayrıca pay sahiplerine ilave bir ödeme yükümlülüğü de getirmediğinden daha önce ortaklarca taahhüt edilen sermaye ödenmeden de söz konusu fonların sermayeye ilave edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, Kanun kapsamında beyan edilen varlıklar nedeniyle oluşan fonların şirket ortaklarınca taahhüt edilen sermaye taahhüt borçlarının kapatılmasında kullanılması mümkün değildir."

3. "3.6." bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

"3.7. Türkiye'de sahip olunan taşınmazların sermaye şirketleri adına beyan edilmesi ve sermaye artırımını işlemlerinde harç ve damga vergisi uygulaması

5811 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmüne istinaden sermayeye ilave edilmek üzere anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin aktifine kaydolacak taşınmazlara ilişkin tapuda yapılacak işlemler ile diğer sermaye artırımını işlemleri, 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca harçtan; bu işlemler için düzenlenecek kâğıtlar da Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun IV/16 bölümü hükmü uyarınca damga vergisinden istisnadır.

Tapuda yapılacak işlemlere ilişkin istisna hükmünün uygulanabilmesi için mükellefler, Kanunda belirtilen beyannamenin verilmesini müteakiben, ilgili vergi dairesinden beyan edilen taşınmazların, tapu kayıtlarına ilişkin bilgileri de içerecek şekilde 5811 sayılı Kanun kapsamında şirket adına beyan edilerek özel fon hesabına alınan tutarın sermaye artırımında kullanılacağı ve bu çerçevede tapu işleminde harç ve damga vergisi aranılmayacağı hususunda bir yazı alarak, bu belgeyi ilgili tapu sicil müdürlüğüne ibraz edeceklerdir."

4. "4. Yurt Dışında Sahip Olunan Varlıkların Türkiye'ye Getirilmesi" başlıklı bölümün ilk paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu şekilde, bildirim veya beyandan önce yurt dışından Türkiye'ye getirilen varlıkların daha sonraki bir tarihte beyan edilmesi sırasında, Tebliğin "3.4." bölümünde açıklandığı üzere varlıkların bildirim veya beyan tarihindeki değerleri esas alınacaktır."

5. "5.3.2." bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölümler eklenmiştir.

"5.3.3. Gelir, kurumlar veya katma değer vergisi tevkifatı matrah farkları

Kanun kapsamında bildirilen ve beyan edilen tutarlar; gelir, kurumlar ve katma değer vergisi tevkifatı yapmak ve ödemekle sorumlu olanlar adına, diğer nedenlerle yapılan vergi incelemeleri sonucu bulunan gelir, kurumlar veya katma değer vergisi tevkifatı matrah farklarından da mahsup edilecektir.

5.3.4. Bildirim ve beyan dışındaki nedenlerle yapılacak incelemelerde birden fazla döneme ilişkin önerilecek tarhiyatlara ve mahsup

Diğer nedenlerle birden fazla vergilendirme dönemini kapsayacak şekilde yapılacak vergi incelemelerinde her bir vergilendirme dönemi için matrah farkı bulunması ve inceleme raporlarının farklı tarihlerde düzenlenmesi halinde, rapor tarihine göre sırasıyla mahsup işlemi gerçekleştirilecektir.

İnceleme raporlarının aynı tarihte düzenlenmesi halinde ise bildirilen veya beyan edilen tutarların bulunan matrah farkları toplamından küçük olması durumunda, mahsup işlemi, bildirilen veya beyan edilen tutarların her bir vergilendirme dönemine isabet eden matrah farkı ile oranlanması suretiyle gerçekleştirilecektir.

5.3.5. Bildirim ve beyana konu edilen varlıkların gelir unsuru ile ilgisi ve mükellefiyet tesisi

Kanun kapsamında varlıklarını beyan eden ve defter tutma yükümlülüğü bulunmayan gelir vergisi mükellefleri ile ilgili olarak, diğer nedenlerle inceleme yapılması durumunda bulunan matrah farklarının hangi gelir unsuru ile ilgili olduğunun önemi olmaksızın, beyan edilen tutarlar bulunan matrah farklarından mahsup edilecektir.

Beyan tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı olmaksızın devam eden ve defter tutma yükümlülüğü bulunan ticari veya mesleki bir faaliyetle ilgili olarak Kanun kapsamındaki varlıkların beyan edilmesi halinde, bu faaliyete ilişkin olarak tutulması gereken yasal defterlere varlıkların kaydedilmemesi durumunda Kanunun 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası hükmünden yararlanılması mümkün olmayacağından, öncelikle bu şekilde faaliyeti bulunan kişilerin mükellefiyet tesis ettirmeleri gerekecektir."

Tebliğ olunur.

-
- [1] 22/11/2008 tarihli ve 27062 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
[2] 6/12/2008 tarihli ve 27076 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.